

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/21/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114215271
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114215271.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s.r.o. so sídlom v Bratislave, na ul. Gr?sslingovej č. 4, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 4.12.2014, č. k. 7C/227/2014-48, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na prerušenie konania zamietol a žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy majúč za to, že v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Humenné došlo k pried'ahom v konaní. Žalobca mal za to, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonom stanovenej lehote 15 dní.

Ďalej súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné pried'ahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodnutím.

Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť, spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej, alebo v dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel, predpísaných právnou normou, pre konanie orgánu verejnej moci, alebo k porušeniu poriadku, určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní, smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodráža.

Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané detailné kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorému dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

Vychádzajúc z uvedeného, súd považoval žalobu žalobcu v celom rozsahu za nedôvodnú.

Z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Humenné súd zistil, že exekučný súd rozhodoval v uvedenej veci o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V sporovom konaní, ktoré je ovládané zásadou dispozičnou platí, že súd je viazaný žalobou a uplatnený nárok nie je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok zdôvodňuje, keď skutkovým základom opísaným v žalobe v spojitosti so žalobným petitom, je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobcom, ktorý je predmetom konania.

Žalobca odvodzoval svoj nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z nesprávneho úradného postupu, ktorého sa mal dopustiť Okresný súd Humenné v exekučnom konaní, keď nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Podľa skutkových okolností, uvedených v žalobe tak malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu v čase od začatia exekučného konania až do vydania rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora.

Súd mal za to, že v uvedenom exekučnom konaní nedošlo k prieťahom v konaní, keď súd rozhodol po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 15 dní a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ohľadne prípadného prieťahu v konaní sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. Je potrebné zdôrazniť, že aj samotný žalobca uviedol v žalobe, že do exekučných spisov dával žiadosti na prieťahy v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v Článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je podľa názoru súdu kompetentný preskúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky.

Súd uviedol, že v rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh samotného rozhodcovského konania.

Exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade, ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne, pričom súd zdôrazňuje, že takéto rozhodnutie nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená 15 dňová lehota. Pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zákonná lehota neexistuje, teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval, zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Žalobca súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, aby počas trvania exekučného konania bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako súdu nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jeho zamietnutí viedla k strate jeho legitímnych

očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymożenie pohľadávky.

Nepochybne o ťiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora bolo v exekučnom konaní rozhodnuté.

Súd opätovne zdôraznil, že podľa jeho názoru citované ustanovenia exekučného poriadku stanovujú lehotu pre exekučný súd, iba na rozhodnutie súdu o ťiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na rozhodnutie súdu o zamietnutí takejto ťiadosti podľa názoru súdu neexistuje zákonom stanovená lehota 15 dní.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, žalobca napriek poučeniu súdu podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. ťiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností.

Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že návrh na začatie konania, resp. žaloba žalobcu nespĺňa zákonné náležitosti a súd by mal vyzvať žalobcu na postup podľa § 43 ods. 1 O.s.p. s týmto názorom nie je možné v ťiadnom prípade súhlasiť. Súd konštatoval, že žaloba žalobcu má podľa jeho názoru náležitosti v zmysle § 42 a § 79 Občianskeho súdneho poriadku a z petitu žaloby je zrejmy uplatnený nárok žalobcu.

Súd vo veci nevydal medzitýmny rozsudok tak, ako to požadoval žalobca, nakoľko mal za to, že sú splnené podmienky na rozhodnutie vo veci samej.

Pokiaľ ide o uplatnenie majetkovej škody, ktorú si žalobca špecifikoval v tejto žalobe ako náhradu istiny, titulom zalożenia prekážky rozhodnutej veci, na ktorú má súd prihliadať ex offa, žalobca túto majetkovú škodu definoval ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Nemôže preto nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny s príslušenstvom zo strany exekučného súdu. Ťalobca mal za to, že exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, a to bez plnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným, odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul, a to rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty, podľa § 41 zákona o rozhodcovskom konaní, chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný, na druhej strane nie je možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie, požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offa.

Pokiaľ ide o vytýkaný nesprávny úradný postup v preskúmaní práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a s tým uplatnenú námietku veci rozhodnutej res iudicata, k tomu súd poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekučný súd je ex offa povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaoberá vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť -rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku res iudicata. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ,

nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Takúto interpretáciu označených ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho tento výklad možno podporiť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je uplatňovaný nejaký nárok. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že všeobecný súd môže prvýkrát poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 OSP. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 OSP) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s spotrebiteľovi z úradnej povinnosti účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 OSP. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 OSP) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť až dorúčením upovedomenia o začatí exekúcie. K takému právnomu záveru dospel aj najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5 MCdo 11/2012 zo dňa 29. 04. 2013.

Žalobca v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 28.11.2014 požiadal súd o prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7C 6/2010. Žiadal, aby súd toto konanie prerušil a to do zodpovedania otázok Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach. Svoju žiadosť o prerušenie konania odôvodnil tou skutočnosťou, že zodpovedanie prejudiciálnych otázok má zásadný význam pre toto konanie, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Súd návrh žalobcu na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7C 6/2010 v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré znamená také prerušenie, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže, ale nemusí konanie prerušiť. Prerušenie konania je na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky), slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania, má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. predpokladá takú predbežnú, resp. prejudiciálnu otázku, ktorej predchádzajúce vyriešenie je nutné, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej. Je však nutné zdôrazniť, že nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť sám, ale jedná sa o prípad, kedy otázku, ktorú síce konajúci súd je oprávnený riešiť ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu spomínanej hospodárnosti konania) je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu.

Súd je názoru, že rozhodnutím o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 O. s. p., t. j. aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov).

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. splnené nie sú. Súd nevidel dôvod prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 7C 6/2010.

Zároveň súd žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú, z dôvodu nepreukázania nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázania vzniku škody, chýbajúcej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že v merite veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/174/2014.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, hoci so záverom o potrebe aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 sa stotožniť nedá.

Napriek tomuto konštatovaniu vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na to, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. podrobne upravujúceho podmienky, z ktorých možno vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu nie je možná, s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo do tohto právneho predpisu zavedené až zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013, a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, že súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať, aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v prejednáwanej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2010 do 31.5.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia tak, ako to vo svojom rozhodnutí správne uvádza súd prvého stupňa, je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 - dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania, a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

V tejto súvislosti je zároveň potrebné konštatovať, že v predmetnej veci súd prvého stupňa po vykonaní tohto materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a následne o zastavení exekúcií, pričom nebol viazaný lehotou 15 dní, ktorá platí len pre prípad, ak by došlo k povereniu exekútora na vykonanie exekúcie.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. o zastavení exekučného konania, žiadne zákonné lehoty porušené neboli, a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je. Neobstojí preto argumentácia odvolateľa o vzniku jeho právnej neistoty, ak exekučným titulom mal byť rozhodcovský rozsudok vydaný bez splnenia zákonných podmienok.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že o danom návrhu žalobcu rozhodnuté bolo, a to priamo v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa.

Žiadne skutočnosti, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť správnosť uvedeného záveru a právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a neodôvodňujú iné rozhodnutie o uplatnenom nároku.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.